

Vlaams
Parlement

vergadering **C44 – LAN4**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 27 oktober 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over duurzame visserij - 307 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het mogelijk aankopen van biologische producten met ecocheques - 242 (2010-2011)	6
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de infrastructuur van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek in Merelbeke - 292 (2010-2011)	10
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het stimuleren van de korteketenverkoop in de land- en tuinbouw - 293 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over duurzame voedselconsumptie en korteketenverkoop - 333 (2010-2011)	12

■

Waarnemend voorzitter: de heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter**Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over duurzame visserij - 307 (2010-2011)**

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister-president, deze week kreeg ik uw antwoord op een schriftelijke vraag die ik onlangs stelde over duurzame visserij, waardoor deze vraag om uitleg al voor een deel beantwoord is. Uw antwoord op mijn schriftelijke vraag en mijn vraag om uitleg hebben elkaar gekruist, maar het blijft relevant om deze vraag vandaag te stellen.

Minister-president, Europa legt de klemtoon op duurzame visserij, en verleent subsidies om die te bevorderen. Toch interpreteert Vlaanderen volgens mij het begrip duurzaam nogal eng. Zo werden recent subsidies toegekend om 9 grote boomkorren van nieuwe motoren te voorzien met 60 percent subsidie. Vlaanderen kiest er dus blijkbaar voor om de voor de visgronden nefaste boomkorvisserij te bestendigen, want de motoren die men nu aanschaft, gaan zeker 20 jaar mee. De boomkorvisserij doorploegt de zeebodem tot op 8 centimeter diep, wat het leven op de bodem grondig verstoort. Ook levert de traditionele boomkor veel bijvangsten op van vissen en organismen die teruggewoond worden, maar het avontuur vaak niet overleven. Sommige wetenschappers stellen dat per kilogram verkoopbare vis, er 6 tot 7 kilogram bijvangst is.

Het aspect duurzaam slaat in de huidige subsidiestromen vooral op het feit dat de motoren zuiniger zijn. Er wordt nauwelijks een bijdrage geleverd aan het duurzame beheer van de visbestanden, wat veel belangrijker is voor de toekomst van de visserij. Onze buurlanden, met name Nederland, kiezen blijkbaar wel voor echt duurzaam vissen. Steeds meer afnemers van vis, groot- en kleinhandel, vragen dat de vis die zij aankopen het label zou dragen van de duurzame visserij. Denken we aan de initiatieven van Marine Harvest, Goede VIS, Colruyt en Delhaize. Niet alleen de milieubeweging maar ook belangrijke spelers als de Zeebrugse visveiling en sommige reders beklemtonen dat resoluut moet worden gekozen voor die duurzame visserij. Dat betekent ook het gebruik van duurzame visserijtechnieken. Dat is nodig wil de sector in de toekomst nog een afzetmarkt vinden en willen we onze visgronden beschermen.

Ook stellen we een ongelijke behandeling vast tussen de grote vaartuigen en de kleine die vooral dienen voor de kustvisserij. De beschikbare budgetten zijn de laatste jaren vrijwel uitsluitend naar het grote boomkorsegment gegaan. Zo worden bijvoorbeeld enkel boomkorvaartuigen uit het grote vlootsegment toegelaten tot de sloop. We weten uiteraard dat het grote vlootsegment economisch sterker en belangrijker is dan het kleine, maar toch.

De duurzaamheid bestaat er dus vooral in dat er nieuwe motoren worden geplaatst. Ik dacht dat er een negental subsidiedossiers daarvoor zijn. Doorgaans zijn het ABC-motoren, dezelfde motoren als die die er vroeger in zaten, alleen zijn ze nu wat afgesteld en tijdelijk begrensd. Ze hebben een hoger vermogen en dus een hogere trekkracht. Daar plaatst men dan ook nog een speciale schroef bij, een straalbuis, en zo krijg je dus ook een hogere vangstcapaciteit dan voorheen. Aan de ene kant moeten die dan wel 20 percent vermogen inleveren, aan de andere kant kan het grote vlootsegment pk's bij kopen – het kleine kan dat niet – en krijgen ze blijkbaar ook nog 25 percent extra quota gratis erbovenop. Het kleine vlootsegment, de kustvaart met kabeljauwvangst, garnaal en tong, tot 221 kilowatt, valt uit de boot, krijgt geen slooppremies, kan geen extra pk's krijgen en geen subsidies voor nieuwe motoren. Dat is een vaststelling. Men kan daarover discussiëren, allemaal goed en wel. Dat men kiest voor het grote vlootsegment, is misschien vanuit een aantal perspectieven te verdedigen. Zelfs het plaatsen van die zware motoren kan dat zijn, maar dan wel op

voorwaarde dat men effectief overschakelt op duurzame vismethodes, en daar heb ik een aantal vragen bij.

Ik kijk ook eens naar uw antwoord op mijn schriftelijke vraag. Aan zestien rederijen werd dus blijkbaar 60 percent subsidie toegekend voor omschakeling naar de SumWing, die de traditionele boomkor vervangt. Twaalf vaartuigen werken daar vandaag al mee. Het is eigenlijk een vleugel die op de bodem komt en de bodem minder omwoelt dan de traditionele boomkor. Als u vandaag in Zeebrugge of Oostende langs de kaaien loopt, ziet u de SumWings daar liggen. Men heeft er blijkbaar een paar maanden mee gevist en nu niet meer. Nu zijn ze weer lustig bezig met hun traditionele oude, zware boomkorren. Ook andere alternatieven breken niet echt door. U noemt één investeringsdossier voor de plankenvisserij. Er zijn nu twee schepen voor uitgerust. Er zijn twee schepen van Nederlandse eigenaars uitgerust voor fly shooting. Een achttal vissers werken intussen met staande wand met passieve visserij.

Minister-president, op welke manier wilt u het echte duurzame vissen, dus het gebruik van duurzame visserijtechnieken, sterker bevorderen? Er is al een aanzet toe, dat geef ik toe. Hoe wilt u beleidsmatig omgaan met het grote vlootsegment versus het kleinere?

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, de vraag van de heer Vandaele verbaast mij een beetje, zeker wat betreft het feit dat er blijkbaar nog altijd boomkorvaartuigen worden gesubsidieerd en ook dat het, waar het om duurzaamheid gaat, blijkbaar enkel gaat om nieuwe motoren en niet om het ecologische aspect van duurzame visserij. Ik hoop dat u in uw antwoord een en ander kunt rechtzetten.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik hoef niets recht te zetten. Ik moet antwoorden.

Mijnheer Vandaele, mijn antwoord op uw schriftelijke vraag kruist deze vraag. Ik zal proberen niet in herhaling te vallen. Ik ga ervan uit dat de andere collega's de schriftelijke vraag en het antwoord kunnen inzien.

Elke investering en actie die een wezenlijke bijdrage levert tot een of meerdere componenten van duurzaamheid, verdient onze steun. Naar aanleiding van het goedkeuren van het operationele programma Europees Visserijfonds (EVF) door de Vlaamse Regering is afgesproken dat we de projecten zouden screenen op hun duurzaamheid. Dat gebeurt door het managementcomité.

Er zijn trouwens heel wat projecten negatief beoordeeld omdat het aspect duurzaamheid onvoldoende aanwezig was. Ik heb in mijn antwoord op uw schriftelijke vraag al een aantal zaken geduid in verband met de duurzaamheid of de verduurzaming van de Vlaamse visserij.

Om te voldoen aan de vlootaanpassingsregeling (VAR) moesten wij de vangstcapaciteit van het vlootsegment dat in aanmerking kwam voor die VAR, met 20 percent verminderen. Door het feit dat de boomkor inderdaad onder druk staat maar evenzeer omdat wij weten dat je dergelijke vaartuigen niet zomaar kunt omvormen voor een totaal andere vistechiek, hebben wij de sloop gericht op de boomkorvaartuigen uit het groot segment. Wij hebben al 9 vaartuigen van dat segment gesloopt op een totaal van 45 vaartuigen.

Ik ben zelf bij de fabrikant van de SumWing geweest. U hebt dat mooi beschreven: het gaat om een vleugel die over de bodem zweeft. Ik zal mij er eens over laten informeren, of ze nu inderdaad op de kade liggen. Ik heb toen wel begrepen dat de SumWing vooral wordt ingezet voor visvangst in de Golf van Biskaje. Misschien is men daar nu tijdelijk mee gestopt. Ik weet niet of ze daar nu op de kade liggen te verroesten en of men nu gewoon weer met de boomkor zou vissen, zoals u suggereert. Dat lijkt mij een beetje eigenaardig. Ik zal dat eens bekijken.

Heel wat investeringen hebben een positieve impact op meerdere componenten van duurzaamheid: een energiezuiniger motor verhoogt de rentabiliteit en doet het globale

verbruik van fossiele brandstoffen en de emissies dalen, wat ook ecologisch gunstig is. Ik ga ervan uit dat u dat erkent en er ook geen probleem mee hebt. Met de milieuvriendelijker vistuigen, zoals de SumWing, de T90-netten, bordenvisserij, staande want en pulskor, proberen we de bodem zo weinig mogelijk om te woelen en om te ploegen. Dat heeft allemaal effect, niet alleen op het energieverbruik maar ook op het behoud van de zeebodem.

Er zijn inmiddels zestien boomkorren van het type SumWing geïnstalleerd. Ik weet niet hoeveel u er op de kade hebt zien liggen. Een boomkorvaartuig kan dus wel aangepast worden zodat de nadelen – energieverbruik en schade aan zeebodem – in belangrijke mate weggewerkt worden.

Er is ook promotie en samenwerking tussen het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) en de onderzoekers van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). Het is de bedoeling om bij het uitwerken van promotiecampagnes rekening te houden met duurzaamheidsaspecten. Zo is er extra aandacht voor vissoorten die minder bedreigd zijn, er worden vissoorten gepromoot op het ogenblik dat ze duurzaam gevangen en aangeboden kunnen worden, er wordt rekening gehouden met de periode van het kuitschieten, enzovoort. Ook op het vlak van promotie wordt het aspect duurzaamheid en duurzaam vissen dus geïntegreerd. Het gaat daarbij niet alleen om waar u zich in uw vraag op toespitste: het vervangen van energiezuinige motoren. Wat niet wil zeggen dat de sanering en vervanging van motoren en het gebruik van SumWing geen belangrijke elementen zouden zijn.

Op het vlak van subsidies voor investeringen in duurzame visserijmethoden beschikt het kleine vlootsegment in het kader van verordening 744/2008 over zo goed als dezelfde mogelijkheden als het grote vlootsegment. Investeringen betreffende uitrusting aan boord kunnen immers ook voor 60 percent betoelaagd worden indien de energie-efficiëntie aan boord sterk verbeterd. Enkel indien het investeringen betreft voor vistuigen die overboord worden gezet, kan aan de vaartuigen van het kleine vlootsegment maximaal 40 percent overheidssteun toegekend worden. Het feit dat kleinere vaartuigen in ieder geval toch kunnen genieten van de mogelijkheid van verhoogde betoelaging, is de reden waarom wij dit segment niet toegelaten hebben tot de sloop.

Hoewel het economisch belang van het grote vlootsegment veel belangrijker is, is in de voorbije periode een vierde van de steun aan proefprojecten toegewezen aan de passieve visserij, die zich uitsluitend binnen het kleine vlootsegment bevindt. Het is heel belangrijk dat we zelfs een overgewicht van het kleine vlootsegment bewerkstelligen, zeker wat die proefprojecten betreft. Maar ook het project pulskor bijvoorbeeld was uitsluitend voor de garnaalvisserij, die per definitie gebeurt met kleine vaartuigen. Het is dus niet juist dat qua onderzoeksprojecten het kleine vlootsegment benadeeld zou zijn, integendeel. Of er al dan niet investeringen uitgevoerd worden, hangt natuurlijk af van het initiatief van de reders zelf. Ik kan dat moeilijk allemaal zelf concretiseren. De reders moeten daar hoe dan ook op ingaan. Wat onderzoeksprojecten betreft zijn we meer bezorgd en bezig met het kleine vlootsegment dan met het grote vlootsegment.

Bovendien mag u zich niet beperken tot de middelen die ter beschikking gesteld worden. In de quotamaatregelen wordt sterk rekening gehouden met het kleine vlootsegment. Bij de toewijzing van de plafonds per zeereis bijvoorbeeld krijgen vaartuigen in het kleine vlootsegment per dag aanwezigheid in de regel de helft van het grote vlootsegment – dat terwijl het geregistreerde motorvermogen dikwijls minder dan een vijfde is van het grote vlootsegment. Gezien de beperkte actieradius van het kleine vlootsegment wordt ongeveer een derde van de Noordzeetong gereserveerd voor het kleine vlootsegment. Vissersvaartuigen van minder dan 70 brutoton die visreizen maken van minder dan 24 uur en vanuit Belgische of Vlaamse havens opereren, kunnen opgenomen worden in het kustvisserijsegment en genieten dan een voorkeursbehandeling: zij vissen vrij op de meeste bestanden.

Ten slotte heb ik beslist een rondetafel te organiseren met betrekking tot de toekomst van de garnaalsector. Het is de bedoeling om na het garnaalseizoen, in het vroege voorjaar 2011, alle betrokkenen – dus vissers, maar ook onderzoekers, kopers en detailhandel – samen te brengen en om gezamenlijk een aantal actiepunten voor de komende jaren vast te leggen waar dan ook gezamenlijk aan gewerkt kan worden door de overheid en de sector.

Mijnheer Vandaele, u zegt terecht dat duurzaamheid veel aspecten bevat. Het beste voorbeeld is dat we volop aan het nadenken zijn om promotiecampagnes voor duurzame visserij met alles erop en eraan verder te stimuleren. Uw zorg dat we onvoldoende oog hebben voor het kleine vlootsegment of dat dit benadeeld is, is hiermee uit de wereld geholpen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik dank de minister-president voor zijn helder antwoord en trouwens ook voor zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag, dat ook heel uitvoerig was. Het klopt inderdaad dat die SumWing blijkbaar vooral in de Golf van Biskaje wordt gebruikt en niet op alle bodemtypes kan worden gebruikt. Als we de praktijk bekijken, minister-president, moeten we opmerkzaam blijven voor het feit dat men het materiaal dat aangekocht wordt met subsidies van Europa en Vlaanderen, zo goed mogelijk gebruikt en blijft gebruiken. De tijd staat uiteraard niet stil en in de toekomst zullen we ook nieuwe technieken zien opduiken. We weten dat er vooral in Oostende door het ILVO onderzoek wordt verricht naar selectieve netten. Waarschijnlijk is dat voor de toekomst hoopgevend.

Laat er in elk geval geen misverstand over bestaan dat we er duidelijk voorstander van zijn dat u de sector blijft ondersteunen. De visserijsector blijft een belangrijk gegeven voor de kust en voor Vlaanderen. We zien dat er de jongste tijd opnieuw een paar faillissementen zijn geweest. We staan volledig achter de steun, maar wat ons betreft dient die zo duurzaam mogelijk te zijn. Dat is trouwens in het belang van de sector zelf.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het mogelijk aankopen van biologische producten met ecocheques
- 242 (2010-2011)**

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Het systeem van de ecocheques is intussen ingeburgerd. Het gaat om cheques die werknemers kunnen krijgen als extralegaal voordeel en ze kunnen gebruiken om ecologische producten en diensten aan te kopen. De lijst van die ecologische producten en diensten kan men terugvinden in cao 98 opgesteld door de Nationale Arbeidsraad (NAR), en is opgebouwd rond zes ecologische doelstellingen: energiebesparing, waterbesparing, mobiliteit, afvalbeheer, ecodesign en aandacht voor de natuur.

Momenteel wordt dit systeem van ecocheques geëvalueerd door de NAR met het oog op eventuele bijstellingen. Naar aanleiding hiervan dringt BioForum vzw erop aan dat ook biologische voedingsproducten en andere producten afkomstig van de biologische landbouw, opgenomen worden in de bovenvernoemde lijst van producten. Al van bij het van start gaan van het systeem van de ecocheques waren zij daar vragende partij voor.

Sinds 1 juli 2010 zijn biologische landbouwproducten zeer duidelijk herkenbaar dankzij het Europese logo. Op dit moment kunnen non-foodproducten met dat label al aangekocht worden met die ecocheques. Momenteel overschrijdt de vraag naar biologische producten het aanbod ervan in Vlaanderen. De ecocheques kunnen de vraag naar biologische producten nog

verder stimuleren. Dat zou een extra stimulans kunnen zijn voor landbouwers die willen omschakelen van conventionele naar biologische landbouw.

Meer omschakeling is een van de doelstellingen binnen het Strategisch Plan Biologische Landbouw 2008-2012, dat ook door u werd ondertekend. Volgens dat plan wordt momenteel 0,6 percent van de totale oppervlakte cultuurgrond in Vlaanderen gebruikt voor biologische landbouw, 11 percent daarvan is in omschakeling. Ondanks het feit dat dit een stijging is, is dat nog steeds weinig, waardoor België nog ver onder het Europees gemiddelde van 2,1 percent ligt.

Minister, ik heb de volgende vragen. Bent u op de hoogte van de evaluatie van de ecocheques door de NAR en van de vraag van BioForum om biologische producten op te nemen in de lijst van producten die men met ecocheques kan aankopen? Ondersteunt u dat? Hebt u al contact opgenomen met de NAR? Zult u dat eventueel nog doen? Er is een campagne 'Bio zoekt Boer' opgezet. Zult u naar aanleiding hiervan extra maatregelen nemen om landbouwers bewust te maken van het nut van de omschakeling? Zult u hen ook steunen om zo de doelstellingen van het Strategisch Plan Biologische Landbouw 2008-2012 te behalen? Welke maatregelen zult u nemen? Zal er nog overleg met BioForum plaatsvinden om na te gaan welke maatregelen opportuun zijn?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik sluit me graag aan bij deze vraag omdat ik zelf ook een vraag wilde indienen. Deze zomer werd me gevraagd of het niet mogelijk was om in ecocheques te voorzien voor biologische producten. Het gaat hier om een federale aangelegenheid, en dus heb ik de vraag aan mijn federale collega doorgespeeld.

Als we beslissen om biologische producten te steunen, moet eerst worden nagegaan of de biologische productie niet kan worden opgeschroefd en de gangbare landbouw ecologischer gemaakt. Ik heb nog een bedenking. Ik heb vragen bij de ecologische voetafdruk van de biologische producten vandaag. De vraag is immers groter dan het aanbod. Het is niet evident dat de ecologische voetafdruk van de biologische producten die vandaag in Vlaanderen worden aangeboden, kleiner is dan van de landbouwproducten uit eigen streek. Als we biologische producten invoeren, verhoogt immers de ecologische voetafdruk ervan. De ecologische voetafdruk wordt misschien zelfs groter dan die van gangbare landbouwproducten. Welk signaal wordt dan gegeven? Zijn we dan wel correct bezig met onze ecocheques? Biologische producten worden aangeprezen als betere producten dan de landbouwproducten uit eigen streek. De boodschap is dan niet meer helemaal correct.

De vraag is of het ecologische voordeel van biologische producten groter is dan van landbouwproducten uit eigen streek. Mogen we er nog wel een onderscheid in maken? Ik denk aan de melkproductie. Is het onderscheid tussen melk afkomstig van biologische landbouw en melk afkomstig van gangbare landbouw zo groot dat we van een ecologisch voordeel kunnen spreken? Kunnen we de consument nog vertellen dat hij met zijn ecocheques best enkel biologische producten koopt? Er zitten dus knelpunten aan vast. We moeten hierover nadenken omdat er ook een imago aan sommige producten wordt gekleefd. We moeten een correcte en goed afgewogen boodschap de wereld insturen. Ik ben benieuwd naar het antwoord van de minister.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik beantwoord eerst de vragen van mevrouw Rombouts. We hebben dit probleem al eens in de commissie besproken. Er is een vraag naar bioproducten en de vraag is groter dan de productie in eigen streek zodat er bioproducten worden geïmporteerd. Dat betekent een uitdaging en een uitnodiging voor onze landbouwers om zich daarop toe te leggen. We hebben er afspraken over gemaakt met BioForum.

Als bioproducten worden ingevoerd, wordt hun ecologische voetafdruk groter. Mevrouw Rombouts heeft gelijk. Onze landbouwers kunnen gaandeweg de productie van bioproducten in eigen handen nemen. Gelukkig is de tijd voorbij dat men neerkeek op bioboeren met geitenwollen sokken die in hun vrije tijd wat aan landbouw deden. Biolandbouw wordt even professioneel aangepakt als de gangbare landbouw.

Voorts was de vraag of het ecochequesysteem niet gevoelig is voor misbruik of toch voor onduidelijkheid. Vrij snel komt dan de discussie op gang. Ofwel krijgt men een cheque die niet veel meer met het aspect ecologie te maken heeft, ofwel een cheque waar men bioproducten mee koopt die van de andere kant van de wereld komen. Het is een pertinent debat, maar dat wordt verder federaal afgehandeld. De ecocheque is misschien niet het beste instrument.

De sociale partners hebben in de Nationale Arbeidsraad op 20 februari 2009 de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 98 betreffende de ecocheques gesloten. Deze overeenkomst stelt de nadere regels voor de toekenning en het gebruik van de ecocheques vast, meer bepaald de lijst van producten en diensten die met ecocheques aangekocht kunnen worden. De producten van de lijst zouden moeten beantwoorden aan de huidige milieu-uitdagingen. De sociale partners zullen ieder jaar nagaan of er ecologische diensten en producten aan de lijst moeten worden toegevoegd. Verder zullen zij om de twee jaar een grondige discussie voeren over een eventuele aanpassing van de lijst aan nieuwe ecologische inzichten en beleidsontwikkelingen inzake ecologische innovatie.

Ik ben op de hoogte van de vraag van BioForum om biologische producten op te nemen in de lijst, maar heb zelf geen vraag van BioForum ontvangen. Als Vlaamse overheid zijn wij niet betrokken bij de overeenkomst die tussen de sociale partners op het federale niveau is gesloten.

Ik kom tot uw tweede vraag. Naast wat ik in mijn inleiding heb gezegd, zijn in de bij de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 98 gevoegde lijst onder meer producten opgenomen die het ecolabel dragen. Het Europese ecolabel wordt toegekend aan producten en diensten, met uitzondering van voedingsmiddelen, dranken, geneesmiddelen en medische apparatuur, die voldoen aan een aantal milieu- en prestatiecriteria. Biologische producten worden geproduceerd volgens de in de Europese regelgeving voorziene regels.

De Europese verordening nummer 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten geeft expliciet aan dat de biologische productie een allesomvattend systeem is van landbouwbeheer en levensmiddelenproductie waarbij de beste praktijken op milieugebied worden gecombineerd met een hoog niveau van biodiversiteit, de instandhouding van natuurlijke hulpbronnen, de toepassing van strenge normen op het gebied van dierenwelzijn en een productie die is afgestemd op producten die worden vervaardigd met natuurlijke stoffen en procedés. Biologische producten, zoals levensmiddelen, diervoeders, vegetatief teeltmateriaal, zaaizaad, kledij, cosmetica enzovoort, beantwoorden, net als de producten met het Europese ecolabel, dan ook zeker aan de huidige milieu-uitdagingen. Ik ben dan ook van mening dat biologische producten die voldoen aan de Europese verordeningen inzake biologische productie, in aanmerking komen om in de lijst opgenomen te worden. Als dat uw vraag is, is dat mijn antwoord.

Er zullen geen extra maatregelen genomen worden aangezien het strategisch plan 2008-2012 reeds heel wat ambities en hefbomen ten aanzien van de biologische landbouw bevat waaronder de stimulering van de biologische productie en de omschakeling. Ik moet het strategisch plan uitvoeren en er niet constant wijzigingen in aanbrengen. Er wordt in de commissie terecht gezegd: voer uit wat u hebt opgemaakt. Dat zal ik ook doen.

Het Strategisch Plan Biologische Landbouw 2008-2012 is bovendien een engagement van de overheid en de landbouworganisaties BioForum, Algemeen Boerensyndicaat en Boerenbond.

We zijn erin geslaagd die er allemaal achter te krijgen, wat heel positief is. Binnen het strategisch plan zijn een aantal ambities en hefboomen door de partijen onderschreven. Een van de hefboomen is de biologische productie alsook de keten- en marktontwikkeling. Met de hefboom biologische productie wordt ingezet op een toename van de biologische productie en meer omschakeling. Er wordt ook heel veel aandacht besteed aan marktontwikkeling. Er moet worden gestreefd naar een betere afzet van de biologische producten. Ecocheques voor biologische producten kunnen zeker een element zijn dat bijdraagt tot marktontwikkeling, en kunnen uiteindelijk mee een stimulans betekenen voor landbouwers om om te schakelen naar de biologische productie.

In het kader van onder meer het Strategisch Plan Biologische Landbouw 2008-2012 vindt er regelmatig overleg plaats, ook met BioForum. Tijdens dit overleg worden onder meer de verschillende acties en maatregelen besproken die worden genomen of zouden kunnen worden genomen in het kader van de biologische landbouw. Er wordt dus al op structurele wijze overleg gepleegd met BioForum, alsook met de andere landbouworganisaties. Wat mij betreft kan deze problematiek besproken worden, onderstrepend dat de besluitvorming zich op het federale niveau bevindt, en met de federale sociale partners. Wat mij betreft, bestaat er op zich geen probleem om dat op te nemen op die lijst, wel wetende dat we goed moeten opletten waar we uiteindelijk landen. Ik kan dus de vragen van mevrouw Rombouts volledig begrijpen en duiden. Op een bepaald moment zijn we met de ecocheques bezig iets te stimuleren dat bijkomende vragen kan opwerpen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik begrijp de vragen van mevrouw Rombouts in die zin dat het moeilijk is om uit te maken wat nu precies de ecologische meerwaarde is. Ik denk dat er anders ook groenten en fruit worden aangevoerd vanuit het buitenland, niet alleen biologische producten. Soms wordt de vraag gesteld wat het meest ecologische is: een tomaat die in het zuiden van Spanje is geteeld en per vliegtuig wordt aangevoerd, of een tomaat die hier wordt geteeld in een serre met verwarming. Dat is een heel moeilijke discussie.

Minister-president, is er al een evolutie merkbaar in de omschakeling van biologische landbouw? De actie 'Bio zoekt Boer' is nog niet zo lang geleden opgestart.

Minister-president Kris Peeters: Ik hoop dat dat zijn effect heeft gehad. Ik heb geen cijfers bij de hand om dat hard te maken. Zodra er cijfers over zijn, zal ik die u bezorgen. Ik ga ervan uit dat we nu in een situatie zitten waar consumenten vragende partij zijn. Er is zelfs een bepaalde keten die specifiek bioproducten aanbiedt en er een speciale lijn en eigen winkels voor heeft. Ook slaan de landbouwers gaandeweg die weg in. Mijn aanvoelen – maar ik wil mijn antwoord met cijfers kunnen stofferen – is dat het in de goede richting gaat.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik kan enkel hopen dat die brede discussie, hoewel ze complex is, toch niet uit de weg wordt gegaan. Als we bepaalde consumenten gaan duwen in bepaalde posities, moeten we heel correct zijn als we dat zelf in handen nemen. We mogen de brede discussie zeker niet uit de weg gaan en gemakkelijkschalve een eenvoudige weg kiezen.

Ik wil inpikken op de opmerking dat er ook groenten worden ingevoerd. Wij hebben hier meermaals, al verschillende jaren, ervoor gepleit om te bekijken hoe we onze eigen producten meer in de kijker kunnen zetten. We weten dat we door Europa beperkt worden in de mogelijkheden. Het is niet haalbaar om in een winkelrek producten uit België te plaatsen met de aansporing om die te kopen. Dat mogen we niet. We hebben nu een Belgisch ecochequesysteem. Op die manier sturen we wel producenten.

Wij moeten er heel goed op toezien welke weg we inslaan. De discussie is breder dan dat ene segmentje. We hebben een heel gamma van heel goede producten. We moeten die brede discussie durven aan te gaan en in dat kader inpassen. We hebben al een aantal keer aan het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) gevraagd op welke manier zij kunnen ondersteunen. Dan gaat het om producten van bij ons. Hier gaan we effectief zeggen aan de consumenten: “Koop die producten met de ecocheques die u van uw werkgever krijgt.” Een bredere discussie zou zeker op zijn plaats zijn.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Het is inderdaad zeer belangrijk dat we het in die discussie ook hebben over de lokale productie. Er is natuurlijk het biologische aspect, dat er geen pesticiden worden gebruikt die het milieu schaden. Anderzijds kan de korte afstand voor bepaalde producten ook bepalend zijn. Daartussen moet een goed evenwicht worden gevonden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de infrastructuur van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek in Merelbeke - 292 (2010-2011)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, begin dit jaar bracht onze commissie een bezoek aan het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) te Merelbeke. We maakten daar kennis met het interessante wetenschappelijke onderzoek dat daar wordt verricht, maar werden tegelijk ook geconfronteerd met de dramatische toestand van een deel van de infrastructuur.

Naar aanleiding van dit bezoek interpelleerde ik op 9 maart 2010 de minister bevoegd voor bestuurszaken over deze problematiek. Er werd toen gefocust op drie grote items: de problematiek van de overdracht van de gebouwen, het masterplan dat een minimasterplan zou worden, en de samenwerking tussen het ILVO en het Agentschap Facilitair Management (AFM). Er werd onder meer een overleg aangekondigd tussen de minister bevoegd voor het AFM en de voor het ILVO bevoegde vakminister over een werkwijze om de achterstand in de infrastructuurwerken in te halen. Een overdracht van de middelen voor het ILVO binnen het AFM aan het ILVO werd ook niet uitgesloten.

Naar aanleiding van deze interpellatie brachten op 13 april 2010 vertegenwoordigers van het kabinet van minister Bourgeois, het ILVO, het team van de Vlaamse Bouwmeester en het AFM een plaatsbezoek aan de verschillende sites om een stand van zaken op te maken. In opvolging hiervan stelde ik minister Bourgeois op 22 september 2010 een schriftelijke vraag. Hij bevestigde dat de overdracht van de middelen van het AFM aan ILVO er inderdaad zou komen. De realisatie van het Vlaams Administratief Centrum (VAC) Gent zou, doordat een aantal diensten de site dan verlaten, ook veel oplossen.

Minister-president, tegelijk vernamen we dat u zelf zou laten onderzoeken of er nog extra middelen voor de infrastructuurnoden beschikbaar kunnen worden gesteld.

Ik denk dat de collega's die het bezoek hebben meegemaakt zich perfect kunnen inleven in de situatie van ILVO en dat zij deze vragen kunnen onderschrijven.

Minister-president, welke afspraken worden er gemaakt tussen het AFM en het ILVO over het beheer van de gebouwen en de toekomstige investeringen in de site? Zullen er inderdaad

nog bijkomende middelen ter beschikking worden gesteld van het ILVO voor het oplossen van de infrastructuurnoden? Zo ja, met welke prioriteiten zullen deze worden aangewend?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, mijnheer De Meyer, wij hebben inderdaad ook dat probleem ter harte genomen. Het is altijd goed dat parlementsleden ter plaatse afstappen en zien wat de toestand is van het land en hier in het bijzonder van het ILVO.

Gezien de specificiteit van het gebouwenpatrimonium van het ILVO, ben ik met mijn collega, minister Bourgeois, die verantwoordelijk is voor het beheer van het gebouwenpatrimonium van de Vlaamse overheid, tot een akkoord gekomen om een bedrag van 3.150.000 euro structureel over te dragen van de begroting van het AFM naar het eigen vermogen van het ILVO. Dit bedrag komt overeen met de middelen die het AFM in de voorbije jaren heeft ingezet voor het onderhoud en de investeringen bij het ILVO. Door de middelen voor het onderhoud en de investeringen in handen te geven van het ILVO zelf moet het mogelijk zijn om sneller en accurater in te spelen op de noden.

De Vlaamse Regering heeft zich vorige week in het kader van de opmaak van de begroting 2011 definitief akkoord verklaard met deze overdracht. Dit bedrag moet het ILVO toelaten om vanaf begin 2011 zelf in te staan voor het onderhoud van en de investeringen in zijn gebouwenpatrimonium. Om de overgang zo goed mogelijk te laten verlopen, zullen nog een aantal afspraken worden gemaakt tussen beide overheidsdiensten. Deze zullen worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Zo zullen afspraken gemaakt worden in verband met het verzekeren van de continuïteit van de lopende projecten, uitvoeringen en studies. Ook zullen er afspraken worden gemaakt met betrekking tot de overdracht van personeel. De daaraan gekoppelde middelen zullen ten gevolge van de begrotingscontrole 2011 worden overgeheveld naar het ILVO.

Voorlopig wordt niet in bijkomende middelen voorzien boven op de al vermelde 3.150.000 euro. Maar het feit dat het ILVO nu zelf volledig kan beschikken over een bedrag voor onderhoud en investeringen moet het mogelijk maken om, meer dan in het verleden het geval is geweest, de juiste prioriteiten te leggen en de verschillende werkzaamheden beter op elkaar te laten aansluiten. Prioriteiten zijn: de vernieuwing van de dakbedekking, de isolatie van de buitenmuur en het binnenin opfrissen van het gebouw dat deze commissie begin dit jaar heeft bezocht en dat gelegen is op de site Agrotechniek, Burgemeester Van Gansberghelaan 115 te Merelbeke. Er loopt momenteel een studie over hoe dit bouwtechnisch het best kan worden aangepakt. Andere prioriteiten voor 2011 zijn: het verder afwerken van de nieuwe proeffabriek, de bouw van een nieuwe melkveestal en de bouw van een nieuwe zeugenstal, in samenspraak en cofinanciering met de Universiteit Gent. Daarnaast zal ook de historische bodemverontreiniging op de Eenheid Plant in de Caritasstraat 21 te Melle prioritair aangepakt worden.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, dit is een positief antwoord. De collega's die het bezoek meemaakten en zich de discussies herinneren, weten dat het perfect aansluit bij de vraag van de leiding van het ILVO om zelf te kunnen beschikken over de middelen die tot nu toe door het AFM werden beheerd. Zo kunnen zij de juiste prioriteiten leggen en bovendien sneller optreden. Minister-president, ik dank u voor de beslissing en voor het antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het stimuleren van de korteketenverkoop in de land- en tuinbouw
- 293 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over duurzame voedselconsumptie en korteketenverkoop
- 333 (2010-2011)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Deze vraag sluit aan bij de discussie van daarnet over de vraag van mevrouw Eerlingen. We spraken toen al over de ecologische voetafdruk.

Voorzitter, minister-president, collega's, vorige week werd een symposium georganiseerd over de korte keten in Vlaanderen door het Departement Landbouw, in samenwerking met Voedselteams vzw, het VLAM, het Innovatiesteunpunt en het Steunpunt Hoeveproducten. De korteketenbenadering heeft naast promotionele voordelen – het publiek koopt immers graag producten rechtstreeks bij de producent – ook andere belangrijke voordelen: de kortere logistieke keten en het aanbieden van seizoensproducten zijn duurzamer.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 11 augustus 2010 blijkt dat de hoeveverkoop in Vlaanderen sinds 2006 opnieuw in de lift zit. 23 procent van de Vlaamse gezinnen koopt wel eens voedingsproducten op de boerderij. Het toepassingsgebied van het label Erkend Verkooppunt Hoeveproducten blijkt in de praktijk echter nog steeds te beperkt. De verkoop van hoeveproducten kan veel vormen aannemen: via boerenmarkten, groenteabbonementen, kraampjes langs de weg, thuisverkoop, thuisleveringen, enzovoort. De steunmaatregelen voor de inrichting van een hoevewinkel die door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) worden voorzien, geven – zo blijkt uit de cijfers – de juiste impulsen. Maar de VLIF-steun heeft ook beperkingen: het gaat immers over vrij grotere investeringsbedragen. Vandaar mijn vraag of ook kleinere investeringen in aanmerking kunnen komen.

Tegelijk is er ook de vaststelling dat een veelheid aan overheden, organisatoren en projecten betrokken zijn. Dat komt de transparantie niet te goede. Onder meer de provincies en het beleidsdomein Leefmilieu en Natuur zijn door Europese projecten ook betrokken. In de beleidsnota Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid 2009-2014 lezen we dat de minister de sector van de thuisverkoop de nodige kansen en ondersteuning wil geven in zijn uitbouw.

Het is belangrijk dat de overheid steun geeft aan en aandacht heeft voor gespecialiseerde bedrijven die produceren voor de wereldmarkt. Maar daarnaast moet er ook voldoende aandacht en steun zijn, blijven en mogelijk toenemen voor de verbreding. De korteketenverkoop moeten we daar situeren.

Daarom stel ik graag de volgende vragen. Wordt er momenteel voor de korte keten voldoende specifieke promotie gevoerd? Zo ja, op welke manier en door welke organisaties? Lijkt hier geen grotere rol voor VLAM weggelegd? Hebt u een zicht op de economische impact van de korteketenverkoop van verschillende soorten hoeveproducten? Is in deze cijfers dezelfde evolutie waarneembaar als voor de erkende hoevewinkels? Welke steunmaatregelen zijn er beschikbaar buiten het VLIF voor de verdere ontwikkeling van de korteketenbenadering en de praktijk van rechtstreekse verkoop van hoeveproducten? Zijn er eventueel binnen het VLIF aanpassingen wenselijk? Over welke beleidsmogelijkheden beschikt u om de korte ketenverkoop verder te stimuleren?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Mijn vraag sluit aan bij die van de heer De Meyer, ik heb ze misschien wat breder opengetrokken. In de voorbije decennia is de afstand tussen producent en consument in de voedselketen alsmaar groter geworden. Die afstand manifesteert zich op diverse vlakken: zowel op geografisch vlak aangezien onze voedingsmiddelen de wereld rond vervoerd worden, als op sociaal vlak aangezien veel consumenten nog nooit een landbouwbedrijf van dichtbij hebben gezien en zeker niet weten op welke manier hun voedsel geproduceerd wordt. Tot slot hebben zich ook heel wat extra schakels tussen de producent en consument gevestigd waardoor ook de economische afstand tussen beiden werd vergroot.

Heel dit geglobaliseerde voedingssysteem wordt vanuit diverse hoeken aan kritiek onderworpen. Er worden alternatieven naar voren geschoven die een grotere duurzaamheid nastreven op ecologisch, economisch en sociaal vlak. Een bijzonder initiatief in deze, minister-president, zijn de korteketeninitiatieven. Een korte keten in de landbouw is een distributiemodel dat omschreven kan worden als een rechtstreeks samenwerkingsverband tussen de producent en de consument. De consument koopt rechtstreeks bij de producent, de landbouwer, zonder tussenschakels van de voedingsverwerkende industrie of distributie. De keten is letterlijk ‘verkort’.

Korteketeninitiatieven kunnen diverse vormen aannemen, zoals ook de heer De Meyer heeft gezegd. De producten kunnen verkocht worden rechtstreeks op de boerderij, in de hoevewinkel, door thuisverkoop, op boerenmarkten of langs collectieve systemen zoals voedselteams of groenteabonnementen. Korteketeninitiatieven zijn een meerwaarde op ecologisch vlak. Er is minder transport, de voedselkilometers worden beperkt, er is minder verpakkingsafval en er is een beperking van het energieverbruik. Ook op economisch vlak zijn ze een meerwaarde vanwege de rechtstreekse verkoop, het feit dat ze de regionale economie bevorderen en kansen bieden aan kleinschalige en gemengde bedrijven, en ook vanwege de duidelijke en eerlijke prijs. Ten slotte zijn ze ook op sociaal-maatschappelijk vlak een meerwaarde, want men gaat opnieuw het direct contact tussen landbouwer en consument stimuleren, de consument gaat de landbouw ‘herontdekken’ en het positieve imago van de landbouw kan daardoor verbeterd worden.

De landbouwproducten die langs de korte keten worden verkocht, worden doorgaans als ‘hoeveproducten’ omschreven. Voor hoeveproducten bestaat momenteel geen wettelijke definitie, ook niet op Europees niveau. Over heel die thematiek is er tot nu toe weinig onderzoek gebeurd en is er ook weinig specifiek beleid in Vlaanderen. In het Vlaamse regeerakkoord staat wel dat we ontwikkelingskansen moeten scheppen voor het hele palet aan bedrijven, onder andere ook voor hoeveproducenten, biobedrijven en zorgboerderijen. In uw beleidsnota, minister-president, zegt u ook dat verschillende bedrijven kiezen voor de weg van de verbreding en dat de uitbouw van thuisverkoop een van de verbredingsalternatieven binnen de land- en tuinbouwsector is, die extra toegevoegde waarde kan creëren. In het proces van verbreding wordt er volgens u meestal een goede overgang gemaakt van een kleinschalige naar een professionele aanpak. Om economisch haalbaar te zijn is een zekere schaalgrootte noodzakelijk.

Minister-president, u zegt dat u de sector de nodige kansen wilt geven en ondersteuning wilt bieden door een aantal initiatieven, zoals een wetgevend kader voor hoeveproducten en de verdere uitbouw van het steunpunt hoeveproducten. De verkoop van hoeveproducten, zegt u ook, kan verder gestimuleerd worden door de promotionele werking van het VLAM. Verder haalt u nog aan dat een verdere uitbreiding van het aantal producten onder het label ‘erkend verkooppunt hoeveproducten’ hier het meest aangewezen spoor is voor de leefbaarheid en verbreding, en dat er ook verder onderzoek zal worden verricht naar de rendabiliteit van hoeveproducten. Ook in het strategisch plan Biologische landbouw staat dat de aandacht voor het stimuleren van de korte keten heel belangrijk is voor de ontwikkeling van de biologische landbouw.

Minister-president, de duurzame consumptie van voedingsmiddelen wordt steeds belangrijker. De overheid heeft een belangrijke sensibiliserende en stimulerende taak. Wij moeten mensen bewustmaken van bijvoorbeeld het aantal kilometers dat hun voedsel heeft afgelegd vooraleer het op hun bord komt. Er zijn heel wat producten waar enkel de economische rendabiliteit telt. Dat is natuurlijk wel belangrijk, maar men moet ook rekening houden met het duurzaamheidsaspect. Het bekendste voorbeeld is volgens mij de Noordzeegarnaal, die men naar Marokko stuurt om gepeld te worden en dan terug naar hier komt. Op lokaal en provinciaal niveau worden al initiatieven genomen om de aandacht te vestigen op de duurzaamheid van onze voedingsproducten. Zo bestaat er in de provincie Limburg de NulKilometerMobiel en het NulKilometermenu. Het aantal kilometer slaat op de afstand die de ingrediënten van het menu hebben afgelegd, nul dus. Daarmee wil men niet alleen de streekproducten promoten, maar ook mensen aanzetten tot nadenken over hun consumptiepatroon. Zo zou men bijvoorbeeld het aantal kilometers op het etiket kunnen vermelden zodat we mensen een bewust consumptiekeuze kunnen laten maken.

Minister-president, korteketeninitiatieven kunnen volgens mij zeker een meerwaarde bieden. Een gepaste schaalgrootte om deze producten op een redelijke wijze te laten groeien, lijkt hierbij wel aangewezen. Het is iets te ambitieus om bijvoorbeeld appels uit Hoepertingen in heel Vlaanderen deur aan deur te gaan verkopen. Ik denk niet dat dit de aangewezen manier is. Misschien kunnen de provincies en de gemeenten een belangrijke partner zijn om die korteketenverkoop op een gepaste schaal verder te ontwikkelen.

Tot slot, minister-president, is ook de prijsvorming een belangrijk aspect om mensen te stimuleren te kiezen voor een duurzame voedingsconsumptie. Het kan een idee zijn om voor duurzame voedselproducten te sleutelen aan het btw-tarief. Ik weet, minister-president, dat dit federale materie is, maar misschien kan de Vlaamse overheid dat wel aankaarten als we ooit een federale regering hebben. Ik ben er alleszins zeker van dat wij meer en meer belang moeten gaan hechten aan duurzame voedingspatronen. Dat onderwerp gaat de komende jaren steeds weerkeren op het nationale, Europese en mondiale niveau. Wij moeten onze consumenten bewustmaken van het belang ervan en duurzame voedselconsumptie stimuleren. Korteketeninitiatieven kunnen daarbij volgens mij bijzonder waardevol en nuttig zijn.

Na deze lange inleiding kom ik tot mijn vragen. Erkent u het belang en de positieve effecten van de korteketenverkoop? Kan die bijkomende ontwikkelingskansen scheppen voor de landbouw zoals u bedoelt in het regeerakkoord? Is er al onderzoek gebeurd naar de rendabiliteit van de korteketenverkoop? Zo ja, wat waren de resultaten? Zo nee, waarom niet? Welk specifiek beleid zult u ontwikkelen om in uitvoering van de beleidsnota deze korteketenverkoop te stimuleren? Werden er al initiatieven genomen en zijn er nieuwe initiatieven gepland? Is er in uitvoering van de beleidsnota al een wetgevend kader voor hoeveproducten uitgewerkt? Indien niet, wanneer wordt dit gepland? Is samenwerking met de provincie en/of gemeenten aangewezen voor de verdere ontwikkeling van deze korteketeninitiatieven? Acht u het wenselijk om op het federale niveau te pleiten voor een aanpassing van het btw-tarief om zo de duurzame consumptie van voedingsproducten te stimuleren?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Mevrouw Robeyns heeft al aangehaald dat de korteketenverkoop inderdaad economische, ecologische en sociale voordelen heeft. Toch ondervindt de korte keten nog heel wat knelpunten. Die worden mooi samengevat in de knelpuntennota die op het symposium naar voren werd gebracht.

Er zijn al vragen gesteld over promotiebeleidsmogelijkheden en de samenwerking met verschillende niveaus. Ik ga daar niet op terugkomen. Wat heel sterk opvalt aan de korte keten, is hoe sterk het beleid gefragmenteerd is. Dat bevindt zich op verschillende niveaus, zowel op het Vlaamse niveau als op het niveau van de provincies en de gemeenten. Voor de

korteketenverkoop moet men zich eigenlijk wenden tot de beleidsdomeinen Landbouw en Visserij, Leefmilieu, Natuur en Energie en tot Cultuur, Sport en Media.

De administratie concludeerde haar uiteenzetting met te stellen dat er een versnipperd beleid met te weinig coördinatie tussen de verschillende beleidsinstanties wordt gevoerd met een te weinig structurele basis. Voor de producent is het dus niet gemakkelijk om de weg te vinden. Producenten moeten aan verschillende wetgevingen voldoen. Daarom worden ze gesteund door het Steunpunt Hoeveproducten van het KVLV. Het steunpunt zorgt onder meer voor informatie en vorming. De producenten zijn ook vragende partij voor één aanspreekpunt bij de Vlaamse administratie die de wetgeving opvolgt. Zal er een globaal plan met betrekking tot de ketenverkoop worden uitgetekend om alles beter op elkaar af te stemmen? Zult u werk maken van dat ene aanspreekpunt? Dat zou de werking van de korteketenverkoop zeker vereenvoudigen.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Ik sluit me aan bij de vraag en wil ze tegelijk wat opentrekken. Tot nu toe is de korteketenverkoop enkel bekeken vanuit het standpunt van de producent en de consument. We moeten ook de problematiek van de veevoerders meenemen. Ik weet van mensen die aan hoeveverkoop doen dat veevoerders ook tot hun bezorgdheden behoort. Zij willen eigenlijk van soja-import af en zelf eiwitten en veevoerders telen. Het is een belangrijk aspect van de ecologische voetafdruk van een product. U hebt contacten gehad met mensen uit de mengvoederindustrie om daarover van gedachten te wisselen. Zijn er hoopvolle perspectieven te verwachten op dat vlak? Of is tot nu toe alles bij het oude gebleven?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Met de BEMEFA, de Belgische beroepsvereniging van mengvoederfabrikanten, heb ik een overeenkomst gesloten waaraan een actieplan is verbonden. Ik kan u een kopie van de overeenkomst bezorgen. U bent blijkbaar goed geïnformeerd en ik zal u alle informatie bezorgen. Er wordt hard aan gewerkt.

De databank van het Steunpunt Hoeveproducten bevat ongeveer 1200 hoeveproducenten. Bij het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV) zijn er 394 hoevezuivelaars, 115 hoeveslagers en 414 verwerkers van groenten en fruit bekend. Momenteel zijn er 238 hoeveproducenten aangesloten bij het label Erkend Verkooppunt Hoeveproducten van het VLAM. In mijn beleidsbrief die binnenkort wordt toegelicht en besproken, staat een belangrijke passage over hoeve- en streekproducten en het bevorderen van de korteketeninitiatieven in de land- en tuinbouw.

In mijn beleidsbrief staat dat de uitkomst van het symposium dat vorige vrijdag op initiatief van vzw Voedselteams in Leuven is georganiseerd een belangrijke bijdrage is geweest om het korteketenbeleid en de lokale vermarkting uit te werken. Ik kan u de informatie daarover bezorgen. Mijn administratie heeft aan het symposium haar medewerking verleend en ik heb subsidies toegekend voor de organisatie van het symposium. Aan de hand van een studie van de afdeling Monitoring is een overzicht van de korteketeninitiatieven in Vlaanderen gegeven. Daarnaast werd een knelpuntennota met beleidsvoorstellen voorgesteld die door verschillende organisaties zoals Voedselteams, Bioforum, Steunpunt Hoeveproducten van de KVLV Agra, het Innovatiesteunpunt voor Land- en Tuinbouw van de Boerenbond en het VLAM zijn opgesteld.

Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven om de nota verder te analyseren met het oog op het uitwerken van concrete beleidsvoorstellen die na overleg en inspraak met de betrokken stakeholders, moet uitmonden in een strategisch plan voor de lokale producten en de lokale vermarkting in Vlaanderen. De afdeling duurzame ontwikkeling van het departement Landbouw en Visserij heeft de opdracht gekregen om dit strategisch plan in samenspraak met de sector en de betrokken beleidsdomeinen en beleidsniveaus tegen begin 2011 uit te werken. Ik sta open voor verdere suggesties.

De volgende elementen moeten zeker in dat strategisch plan worden opgenomen.

Ten eerste, het organiseren van een permanent structureel overleg met iedereen die betrokken is bij de korteketenproblematiek. Ten tweede, verder onderzoek naar de rentabiliteit van de hoeveproductie. Het opstarten van hoeveproductie en andere korteketeninitiatieven mag van de kant van de land- en tuinbouwer geen negatieve keuze zijn. Zoals voor elke professionele handelsactiviteit geldt ook hier dat professioneel handelen een must is. Hoeveproductie is geen sector die men er zomaar kan bijnemen, of waarvan men hoopt dat alles goed zal uitdraaien. Het gaat om een weloverwogen beslissing. Vooral de extra arbeid moet goed worden ingerekend. Dat aspect wordt nogal eens onderschat. In navolging van het rapport van het departement Landbouw en Visserij 'Economische rentabiliteit van hoeveproductie en verkenning op basis van landbouwmonitoringnetwerk' zullen bijkomende onderzoeksrapporten worden opgestart om de rentabiliteit van korteketeninitiatieven in kaart te brengen. Aan de korte keten wordt dus binnen de onderzoeksprioriteit extra aandacht besteed.

Ten derde, de naschoolse vorming van Land- en Tuinbouw moet worden ingezet om een specifieke opleiding in korteketenaanpak te organiseren. De Vlaamse overheid zet jaarlijks een bedrag van 4,5 miljoen euro in voor de naschoolse vorming in Land- en Tuinbouw. Met deze middelen kunnen erkende centra vorming en opleiding organiseren voor landbouwers die in het korteketenverhaal willen meestappen.

Ten vierde, het uitwerken van een structurele financiële ondersteuning van het Steunpunt Hoeveproducten en het Steunpunt Streekproducten vanaf 2012.

Ten vijfde, het versterken van de promotie in verband met korteketeninitiatieven in de schoot van het VLAM en het VILT of Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw kan worden bekeken. Ik denk aan het magazine Melk en Honing dat een oplage van 45 000 exemplaren ter beschikking stelt van de hoeveproducenten.

Ten zesde, bekijken welke nieuwe maatregelen mogelijk zijn in het kader van het nieuwe Programmeringsdocument voor plattelandontwikkeling PDBO 3. We kunnen voorzichtig de mogelijkheden van innovatiecheques aftasten. Initiatiefnemers zouden bijvoorbeeld een beperkte hoeveelheid middelen krijgen om op bedrijfsniveau een nieuw korteketenproject op te zetten. Ik verwijs naar de vragen van de heer De Meyer. Nogmaals, cheques in het leven roepen is niet zo moeilijk, maar dat systeem moet wel werken en geen administratieve rompslomp en discussies meebrengen die meer tijd en energie vergen dan anders.

Het verhoogd steunpercentage voor al wat met hoeveproducten en thuisverwerking te maken heeft, blijft behouden. Wat betreft de btw-tarieven voor duurzame voedingsproducten, ben ik terughoudend, niet zozeer omdat ik daar niet bevoegd voor ben – dat heeft me in het verleden ook niet tot terughoudendheid gebracht –, maar omdat ik vrees dat we eindeloze discussies zullen krijgen over wat duurzame voedingsproducten zijn. De vraag is of dat praktisch haalbaar is en geen problemen zou kunnen meebrengen.

Voorzitter, ik heb u de twee documenten gegeven die aan alle leden kunnen worden overgemaakt. Het strategisch plan komt eraan. Ook naar aanleiding van de beleidsbrief heb ik daarin zaken opgenomen. Ik zal de informatie bezorgen voor de heer Dirk Peeters in verband met onze initiatieven met BEMEFA, zodat u daar ook over geïnformeerd bent.

De voorzitter: Collega's, de knelpuntennota die zopas werd overhandigd, wordt nu gefotokopieerd en straks uitgedeeld. Het overzicht van de korteketeninitiatieven is terug te vinden op het intranet.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, ik dank u voor het uitgebreid antwoord. Het strategisch plan dat u aankondigt en kort toelicht, is hoe dan ook voor deze sector bijzonder belangrijk.

Eén element wil ik nog onderstrepen. U stelt dat de keuze voor de korte keten professioneel handelen vergt en dat het een positieve keuze moet zijn. Men mag het arbeidsintensieve aspect daarvan niet vergeten. Het feit dat u verder onderzoek aankondigt inzake rendabiliteit, vind ik bijzonder belangrijk.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, ik dank u voor het positieve antwoord. U hebt alleszins heel positieve plannen om de korteketenverkoop en de hoeveproducten nog beter te ontwikkelen en te professionaliseren.

Het strategisch plan en de knelpuntennota zullen we zeker goed bekijken. Ik veronderstel dat er positieve dingen in staan. De definitie van duurzame producten is heel moeilijk en gevoelig. Ik heb daar alle begrip voor. Het was maar een idee dat ik even wilde aanhalen.

Minister-president, ik zal dat alleszins blijven opvolgen en u af en toe wat afjakkeren.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Ik vind het ook heel positief dat er een strategisch plan zal komen. Ik ben daar zeer benieuwd naar. Ik hoop dat ook de coördinatie van de administratie erin wordt opgenomen.

U spreekt van naschoolse vorming. Is er ook een mogelijkheid om dat in de klassieke landbouwopleiding kort aan te raken, zodat men er al wat vertrouwd mee is? Dat kan misschien worden meegenomen.

Minister-president Kris Peeters: We zullen dat doen.

De voorzitter: Misschien kunnen we in de komende weken de minister-president wat meer afjagen, dan zal de bespreking van de beleidsbrief ook iets minder lang duren.

Het incident is gesloten.

■